

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 12. marts 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Freja Thorup Aahauge
Sagsnr.: 2021-0030-5612
Dok.: 1846754

Besvarelse af spørgsmål nr. 667 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 667 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. februar 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Morten Dahlin (V).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 667 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere strafudmålingen i den sag, hvor gerningsmanden, som havde 11 tidligere domme for overtrædelse af færdselsloven, blev idømt én måneds fængsel og ét års frakendelse af kørekortet, efter at han havde kørt for stærkt, kørt over for rødt og påkørt og derved dræbt en ung kvinde i Aarhus, herunder om de nyeste tiltag mod vanvidsbilisme potentielt kunne have gjort en forskel for strafudmålingen, jf. artiklen ”Bilist kørte over for rødt og dræbte Ida: Fik én måneds fængsel” fra tv2ostjylland.dk den 15. februar 2021?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der bl.a. har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har anmodet Statsadvokaten i Viborg om et bidrag. Statsadvokaten i Viborg har anmodet Østjyllands Politi om en udtalelse.

Statsadvokaten i Viborg har bl.a. oplyst følgende:

”Sagen vedrører en dom afsagt af Retten i Århus den 20. februar 2019.

I den pågældende sag blev en 35-årig mand fundet skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 118, stk. 1 og stk. 7, jf. § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, og straffelovens § 241, 1. pkt., ved den 30. maj 2018 at have ført en personbil uden at optræde hensynsfuldt og udvise tilstrækkelig agtpågenhed, idet han førte personbilen med mindst 75 km/t, på en strækning, hvor den tilladte hastighed var 70 km/t, og idet han kørte personbilen ind i et kryds, selvom lys-signalet viste rødt i hans færdselsretning, hvilket medførte, at han påkørte en fodgænger, der var på vej over fodgængerfeltet for grønt lys, hvorved han forvoldte fodgængerens død.

Den pågældende var tidligere flere gange straffet for overtrædelse af færdselsloven senest ved en dom afsagt den 13. januar 2013 for en hastighedsforseelse og kørsel uden førerret.

Domfældte blev straffet med fængsel i 30 dage, ligesom han blev frakendt førerretten ubetinget i 1 år.

Følgende fremgår af dommens præmisser:

”Retten finder det tillige bevist, at tiltalte påkørte [navn udeladt], der afgik ved døden som følge af påkørslen. Retten finder ikke, at kørslen er sket på en sådan måde, at kørslen kan betegnes som særlig hensynsløs. Retten har ved denne vurdering lagt vægt på, at der var tale om en beskeden hastigheds-overtrædelse og på en samlet vurdering af tiltaltes kørsel sammenholdt med de øvrige trafikale forhold på stedet. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig i forhold 1-3, idet tiltalte alene er skyldig i straffelovens § 241, 1. pkt.”

Retten fandt således ikke, at der var tale om særligt hensynsløs kørsel, men en tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden. Der henvises til den samme vurdering af kørslen i dommens præmisser vedrørende fastsættelsen af tidsrummet for frakendelsen af førerretten.

Det fremgår endvidere af dommen, at retten ved strafudmålingen lagde vægt på karakteren af tiltaltes kørsel og konsekvenserne af kørslen sammenholdt med tiltaltes forstraffe.

Ved strafudmålingen for overtrædelse af færdselsloven er det af afgørende betydning, om kørslen kan betegnes som ”særligt hensynsløs”, eller alene ”under tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden”.

Dette kommer blandt andet til udtryk i en højesteretsdom afsagt den 5. april 2018, hvor Højesteret udmålte straffen for et tilfælde af uagtsomt manddrab til 30 dages fængsel betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Der var tale om en sag, hvor en tiltalt forud for ulykken kørte ad en vej, hvor den tilladte hastighed var 80 km/t, med en hastighed på mindst 117 km/t over en uoverskuelig bakketop og efter at have passeret og bemærket et vejskilt med »farligt vejkryds«. I et kryds kørte T vinkelret ind i bilen ført af A, som fra hans højre side var kørt ud for at svinge til venstre. A, som havde ubetinget vigepligt, blev dræbt ved ulykken.

Højesteret fandt, at T ved sin kørsel med al for høj hastighed under de anførte omstændigheder tilsidesatte væsentlige hensyn til færdselssikkerheden, jf. færdselslovens § 125, stk. 1, nr. 1, men at hans kørsel ikke kunne

tages som udtryk for, at han bevidst satte sig ud over hensynet til andres sikkerhed på en sådan måde, at kørslen kunne anses for særlig hensynsløs, jf. den dagældende færdselslovs § 126, stk. 1, nr. 5.

[...]

Det er Statsadvokaten i Viborgs vurdering, at strafudmålingen i dommen fra Retten i Århus er konkret begrundet i sagens omstændigheder og ikke synes at afvige fra praksis.”

Rigsadvokaten kan henholde sig til det af Statsadvokaten i Viborg anførte.”

2. Justitsministeriet kan i forlængelse heraf oplyse, at definitionen af vanvidskørsel, som fremgår af i bemærkningerne til de nyligt vedtagne ændringer af straffeloven, jf. lovforslag nr. L 141 af 20. januar 2021 om ændring af straffeloven og lov om erstatningsansvar (Styrket indsats mod farlig kørsel m.v.), omfatter færdselsforseelser, som må anses for særligt alvorlige og med en særlig høj farlighed.

Definitionen omfatter bl.a. uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder, jf. straffelovens § 241, 2. pkt. Som særligt skærpende omstændigheder anses spirituskørsel, overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1 eller 2 (narkokørsel eller kørsel i en tilstand, hvor føreren er ude af stand til at føre køretøjet på fuldt betryggende vis), særligt hensynsløs kørsel samt de groveste hastighedsovertrædelser (hastighedsoverskridelse på mere end 100 pct. ved kørsel med over 100 km/t, og kørsel med en hastighed på 200 km/t eller derover).

Som det fremgår af Rigsadvokatens udtalelse, lagde retten i den konkrete sag til grund, at gerningsmanden havde ført en personbil med mindst 75 km/t på en strækning, hvor den tilladte hastighed var 70 km/t, og kørt personbilen ind i et kryds, selvom lyssignalet viste rødt i hans færdselsretning. Han påkørte i den forbindelse en fodgænger, der var på vej over fodgængerfeltet for grønt lys og forvoldte derved fodgængerens død. Retten fandt ikke, at der var tale om særligt hensynsløs kørsel, men om tilsidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden.

De overtrædelser, som den pågældende er dømt for i den konkrete sag, falder dermed ikke umiddelbart inden for definitionen af vanvidskørsel

som beskrevet i bemærkningerne til den ovennævnte ændring af straffeloven, jf. lovforslag nr. L 141 af 20. januar 2021 om ændring af straffeloven og lov om erstatningsansvar (Styrket indsats mod farlig kørsel m.v.).

For så vidt angår betydningen af, at gerningspersonen tidligere er straffet for overtrædelse af færdselsloven, bemærkes det, at der ved vurderingen af, om et konkret kørselsforløb er at anse som vanvidskørsel, lægges vægt på strafværdigheden af de lovovertrædelser, der er begået i forbindelse med kørselsforløbet, og ikke på om gerningsmanden tidligere er straffet.

Det vil dog – i overensstemmelse med gældende ret – efter straffelovens almindelige regler om straffens fastsættelse kunne indgå som en skærpende omstændighed i strafudmålingen, hvis en person tidligere er straffet for ligesået kriminalitet.